

ดินแดนแห่งการอภัยโทษ

เรียบเรียงจากการบรรยายของเชคริฎอ อะหมัด สมะดี

เรื่อง [ดินแดนแห่งการอภัยโทษ](#)

<http://www.islaminthailand.org/dp6/?q=audio/2007-07-08/1480>

มีหะดีษบทหนึ่งมีประเด็นที่น่าวิเคราะห์เกี่ยวกับดินแดนแห่งความดี ดินแดนแห่งการอภัยโทษ ว่าบรรดาผู้ศรัทธามีทำที่หรือมีความรู้สึกอย่างไร ในการบันทึกของท่านอิหม่ามบุคอรีและมุสลิม ท่านอบูสะอีด สะอูด อิบนิมาลีก อิบนิลีนาฮัน อัลคุดรี รุฎัยลลอฮ์อันวู ได้กล่าวว่า

إن عبدا قتل تسعة وتسعين نفسا ، ثم عرضت له التوبة ، فسأل عن أهل الأرض ؟ فدل على رجل (وفي رواية : راهب) ، فأتاه ، فقال : إني قتلت تسعة وتسعين نفسا ، فهل لي من توبة ؟ قال : بعد قتل تسعة وتسعين نفسا ! قال : فانتضى سيفه فقتله به ، فأكمل به مائة ، ثم عرضت له التوبة ، فسأل عن أهل الأرض ؟ فدل على رجل (عالم) ، فأتاه فقال : إني قتلت مائة نفس فهل لي من توبة ؟ فقال : ومن يحول بينك وبين التوبة ! إخراج من القرية الخبيثة التي أنت فيها إلى القرية الصالحة قرية كذا وكذا ، (فإن بها أناسا يعبدون الله) ، فاعبد ربك (معهم) فيها ، (ولا ترجع إلى أرضك فإنها أرض سوء...)

ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวกับเศาะฮาบะฮ์ว่า ในหมู่ชนยุคก่อนหน้าพวกท่าน มีชายคนหนึ่งได้ฆ่า 99 ชีวิต

ซึ่งฆาตกรรมนั้นในทุกศาสนาถือว่าเป็นความผิดอย่างมหันต์ และในศาสนาอิสลามถือว่าเป็นบาปใหญ่มาก จนกระทั่งอุลละมาอิมทัศนะว่าเป็นบาปใหญ่ที่การอภัยโทษไม่ได้ขึ้นอยู่กับอัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น แต่เป็นสิทธิของผู้ถูกฆ่าด้วย เพราะเป็นสิทธิของมนุษย์ ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า ในวันกิยามะฮ์คนที่ถูกฆ่าจะถูกฟื้นคืนชีพจากกุโบร์ของเขาด้วยสภาพที่ตัวเองถูกฆ่า ซึ่งในลำนวนหะดีษบอกว่า จะถูกฟื้นคืนชีพโดยถือศีรษะของตัวเอง เพราะถูกฆาตกรฆ่าตัดคอ และไปยังบัลลังก์ของอัลลอฮ์ โดยฆาตกรไปด้วย ไปยืนต่อหน้าอัลลอฮ์ ﷻ และพูดกับอัลลอฮ์ ﷻ ว่า “โอ้อัลลอฮ์ ได้โปรดถามคนๆ นี้ว่า ทำไมเขาถึงฆ่าฉัน” คนที่ไปฆ่าคนอื่นก็จะมีคำตอบในโลกนี้ที่สามารถไปอ้างกับอัลลอฮ์ ﷻ ได้ หากต้องประหารเขาด้วยเหตุผลทางด้านศาสนาหรือความยุติธรรม ก็จะเป็นคำตอบให้ข้อตัดสินในวันกิยามะฮ์ผ่านด้วยดี เช่น เขามาละเมิดชีวิตของฉัน ฉันก็ปกป้องสิทธิ หรือเขาเองเป็นฆาตกรและมีคำสั่งให้ประหารชีวิตเขา แต่ถ้าละเมิดชีวิตคนบริสุทธิ์ คำตอบนั้นจะลำบากมากในวันกิยามะฮ์ ซึ่งให้เห็นว่าฆาตกรรมเป็นบาปใหญ่ในศาสนาอิสลามถึงขั้นที่ อับดุลลอฮ์ อิบน์ อับบาส เคยบอกว่า ฆาตกรรมเป็นบาปชนิดหนึ่งที่เตาบัตไม่ได้ หมายถึงเตาบัตอย่างไรก็ตามก็ต้องการลงโทษ แต่อุลละมาอ์ได้กล่าวว่าภายหลัง ท่านอับดุลลอฮ์ อิบน์ อับบาส ได้เปลี่ยนทัศนะไปตามทัศนะอุลละมาอ์และเศาะฮาบะฮ์ส่วนมาก คือฆาตกรรมถึงแม้จะเป็นบาปใหญ่ก็สามารถได้รับการอภัยโทษ

จะเห็นได้ว่า การฆ่าเพียงชีวิตเดียวก็เป็นบาปใหญ่แล้ว และการที่ฆาตกรไปละเมิด 99 ชีวิต ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นคนบริสุทธิ์จะบาปขนาดไหน

อย่างไรก็ตาม ฆาตกรคนนี้ก็ได้อำนาจในความผิดของตัวเอง และได้ถามหาผู้ที่มีความรู้มากที่สุดในโลกนี้ ซึ่งให้เห็นว่าคนที่ทำความผิด แม้จะเลวทรามเพียงใดก็ตาม แต่สำนึกแห่งความดีก็ยังมีอยู่ ฉะนั้น เมื่อเห็นใครที่เป็นคน

ชั่ว ก็อย่าได้รับตัดสินว่าเขาจะเตาบัตหรือเปลี่ยนแปลงตัวเองไม่ได้ ให้เชื่อไว้ว่าทุกเรื่องอยู่ที่พระประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ เพราะสำนักแห่งความดีมีอยู่ในหัวใจของคนทุกคน

ฆาตกรคนนี้ได้ถามคำถามที่แสดงถึงความฉลาดที่รู้ว่าทางออกของตัวเองคือการต้องกลับเนื้อกลับตัว แต่จะเตาบัตได้อย่างไร จะไปหาอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อขอให้พระองค์อภัยโทษอย่างไร ก็ต้องไปหาคนที่มีความรู้ที่จะสามารถนำตัวเองไปหาอัลลอฮ์ ﷻ อย่างถูกต้อง ครั้นเมื่อถามหาผู้รู้ที่มีความรู้มากที่สุดในโลกนี้ แต่กลับ **มีคนชี้แนะให้ไปหาบาทหลวงคนหนึ่ง** (ที่ขยันทำอิบาดะฮ์แต่ไม่มีความรู้) ทั้งๆ ที่ฆาตกรคนนี้ต้องการหาผู้รู้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในสมัยบนิอิสรออิล ฆาตกรที่รู้ว่าตัวเองผิดอย่างร้ายแรง **ก็บอกบาทหลวงคนนั้นว่า ฉันได้ฆ่าคนมา 99 ชีวิตแล้ว จะเตาบัตตัวได้หรือไม่ บาทหลวงก็ตอบว่า ไม่สามารถเตาบัตตัวได้**

ฆาตกรคนนี้ แม้เป็นคนชั่วเพียงใด แต่สำนักแห่งความดีก็ยังมีอยู่ จึงอยากจะกลับตัว แต่ปัญหาคือสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อไม่สนองความต้องการ เขาต้องการหาผู้รู้ แต่กลับต้องไปพบกับผู้ที่ไม่มีความรู้มาบอกเขาว่าเตาบัตตัวไม่ได้ **เขาจึงฆ่าบาทหลวงคนนั้นอีกคน ครบ 100 ชีวิต** นับเป็นการกระทำที่สมกับความความผิดพลาดของบาทหลวงที่ไปตอบว่า อัลลอฮ์ ﷻ ไม่รับเตาบัต อันเป็นการกีดกันระหว่างมนุษย์ที่ทำความชั่วกับอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งๆ ที่ไม่ใช่ลัทธิและหน้าที่ที่เขาจะยึดตัวเองเป็นพระเจ้าตัดสินเช่นนั้น หากเป็นตัวแทนของศาสนามีความรู้ในพระดำรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ก็ต้องบอกตามที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสไว้ ไม่ใช่ตอบด้วยความรู้สึกของตัวเองว่า ชั่วอย่างนี้อัลลอฮ์ ﷻ ไม่รับเตาบัต

อันเป็นเรื่องที่ชาวอะฮ์ลุลซุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ต้องระวังในการกล่าวถึงความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ หรือเรื่องนรกสวรรค์ แม้แต่เรื่องการสาปแช่งกาไฟร อุละมาอ์หลายท่านมีทัศนะว่าไม่ควรเจาะจงสาปแช่งเขา เพราะการสาปแช่งคือการขับไล่ออกจากความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ (ละอ์นัต) ซึ่งมนุษย์แม้จะเป็นผู้ศรัทธาก็ไม่มีสิทธิ ถือเป็นเรื่องอะกิดะฮ์ที่ต้องควบคุมอารมณ์และลิ้น เพราะการกล่าวหา การตัดสิน หรือการต่อว่าคนหนึ่งคนใดจะต้องขึ้นอยู่กับหลักการ ห้ามละเมิดสิทธิของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งเป็นอันตรายมาก

ในการบันทึกของอิหม่ามบุคอรีฯ ท่านนบี ﷺ ได้เล่าเหตุการณ์สมัยบนิอิสรออิลว่า มีพี่น้อง 2 คน คนหนึ่งเป็นคนดี อีกคนเป็นคนชั่ว คนดีก็จะคอยเตือนคนชั่วอยู่เสมอว่าทำไมไม่เตาบัตเสียที จนกระทั่งครั้งหนึ่งคนชั่วก็ตอบด้วยความไม่สุภาพ คนดีซึ่งหวังดีแต่พลาดตอบไปโดยไม่มีหลักการว่า เตือนแล้วก็ไม่เอา ขอสาบานว่าทำอย่างนี้อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ให้เข้าสวรรค์ ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า อัลลอฮ์ ﷻ จึงตรัสว่า “ใครละที่จะมาสาบานเกี่ยวกับสิทธิของข้า ใครที่จะมาละเมิดต่อข้า สาบานว่าคนนั้นคนนี้จะเข้าสวรรค์ ข้าตัดสินว่า คนดีนี้แหละให้เข้านรก และให้คนชั่วได้เข้าสวรรค์” ก็เป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ﷻ ฉะนั้นคนดีก็ต้องระมัดระวัง คนที่มีหลักการถ้าจะตักเตือนก็ต้องอยู่ในกรอบของศาสนาเป็นเกณฑ์

ฆาตกรคนนั้น (ที่ฆ่าไปแล้ว 100 ชีวิต ก็ยังไม่สิ้นหวัง) **ได้ไปถามคนที่มีความรู้มากที่สุดในโลกนี้ และได้รับการบอกกล่าวให้ไปหาคนอาลิม(ผู้รู้)คนหนึ่ง เขาก็ได้หาและถามว่า เขาได้ฆ่าคนมาครบ 100 ชีวิตแล้ว เขามีสิทธิที่จะเตาบัตตัว และอัลลอฮ์จะรับเตาบัตของเขาหรือไม่ ผู้รู้ท่านนั้นก็ตอบว่า ได้เลย ใครจะมีสิทธิมาห้ามเขาไม่ให้เตาบัตตัว**

หนทางอันดีของคนที่ต้องการทางรอดอยู่ที่ความรู้ เราอย่าถูกหลอกลวงด้วยสภาพภายนอกของคนบางคนที่มีมารยาทพูดจาดีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องหากคนที่มั่งมีทั้งมารยาท มีคุณธรรมดีและมีความรู้

เรื่องเตาบัตเป็นประตูที่อัลลอฮ์เปิดไว้สำหรับคนชั่วที่จะกลับเนื้อกลับตัว จนกระทั่งดวงอาทิตย์จะขึ้นทางทิศตะวันตก (หมายถึงเมื่อสัญญาณใหญ่ของวันกิยามะฮ์ปรากฏ ซึ่งเตาบัตไม่ได้แล้ว) ตามหะดีษที่อิหม่ามบุคอรีได้บันทึกไว้ ฉะนั้นตราบิตที่มีลมหายใจ มีสติปัญญาบริบูรณ์ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องการเตาบัตตัวระหว่างเขากับอัลลอฮ์ ﷻ สามารถเตาบัตตัวได้

การเตาบัตตัว ถ้าเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ (ฮักกุ้ลลอฮ์ **حق الله**) ต้องกระทำตามเงื่อนไข 3 ประการ

1. ต้องเลิก
2. ต้องเสียใจ
3. ต้องตั้งใจไม่ทำอีกแล้ว

ถ้าไม่ครบ 3 ประการนี้ การเตาบัตที่เป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ﷻ ใช้ไม่ได้ และถ้าเป็นสิทธิของมนุษย์ (ฮักกุ้ลอาดะมี **حق الآدمي**) ต้องเพิ่มเงื่อนไขอีกข้อคือ ต้องชำระกับเจ้าของสิทธิ เช่น ไปลักทรัพย์ ไปยืมของเขาก็ต้องไปคืนเขา ไปนิทาเขาก็ต้องไปขออภัยเขา ไปฆ่าเขาก็ต้องขออภัยกับทายาทเขา

สิทธิของมนุษย์ (ฮักกุ้ลอาดะมี) เช่น ทรัพย์สินที่เราติดค้างคนอื่น มีความสำคัญมาก ถึงขั้นคนที่ญาติขาด (ดิ้นรนต่อสู้อยู่ในหนทางของอัลลอฮ์ ﷻ และเสียชีวิตในสมรภูมิ เป็นพวกชะฮีดซึ่งท่านนบี ﷺ กล่าวว่า คือบุคคลที่รอดยกเว้นบุคคลที่มีหนี้สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นทรัพย์สินส่วนรวม ดังที่ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า มีคนๆ หนึ่งไปเก็บทรัพย์เชลยซึ่งเขาก็มีสิทธิ แต่เขาไปเก็บก่อนที่จะมีการแบ่งกัน แล้วเสียชีวิต ในวันกิยามะฮ์ทรัพย์สินนั้นจะเป็นไฟนรกมาสู่เขา

จะเห็นได้ว่า นั่นเป็นเพียงแค่ทรัพย์สิน แล้วสำหรับชีวิต ทำไมผู้รู้จึงบอกกับฆาตกรที่ฆ่า 100 ชีวิต ว่าเตาบัตได้โดยไม่บอกว่าจะต้องไปขออภัยเขาก่อน ทั้งๆ ที่เป็นฮักกุ้ลอาดะมี

หลักฐานของศาสนา จะต้องศึกษาทำความเข้าใจให้ครบถ้วน ไม่ใช่เพียงยึดหลักฐานเดียว สิทธิของลูกหลานอาดัม เป็นเรื่องที่เราต้องไปชำระกับเขา แต่เดชะนามภาพของอัลลอฮ์ ﷻ หากพระองค์ประสงค์จะอภัยโทษให้กับคนหนึ่งคนใด พระองค์ก็จะแบกความผิดของคนเหล่านั้น และชดเชยให้ลูกหลานอาดัมหรือคนที่ถูกละเมิดก็ได้ ส่วนระหว่างเขากับอัลลอฮ์ ﷻ ที่เขาเตาบัตตัว ไม่มีใครสามารถที่จะบอกว่า เตาบัตแล้วใช้ไม่ได้ ระหว่างเขากับมนุษย์เขามีความผิดส่วนหนึ่ง เขาเตาบัตตัวแล้ว เขามีความผิด เขาก็อาจมีคุณธรรมดี และในวันกิยามะฮ์เขาก็มีความดีมาชั่งน้ำหนักเฉลี่ยกัน ซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ จะไม่ทรงอธรรมใคร มีคุณธรรมดีอัลลอฮ์ ﷻ ก็จะทรงชั่งทั้งหมด มีความชั่วอัลลอฮ์ ﷻ ก็จทรงชั่งทั้งหมด

นั่นคือ สิทธิของลูกหลานอาดัมถึงแม้จะยังค้างอยู่ แต่เตาบัตตัวในความผิดที่เป็นข้อห้ามระหว่างเขากับอัลลอฮ์ ﷻ แล้ว ถ้าเขาไปชำระกับลูกหลานอาดัมแล้วก็ได้ แต่ถ้าเขายังไม่ชำระก็ยังคงเป็นความผิด ซึ่งต้องไปชั่งน้ำหนักกับความดีที่มีอยู่ ถ้าความดีมีมากกว่าความชั่ว ความชั่วก็จะลบล้างและได้เข้าสวรรค์ ถ้าความชั่วมีมากกว่า ก็อยู่ที่พระ

ประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ ว่า อัลลอฮ์จะทรงให้อภัยโทษหรือไม่ แต่ถ้าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงประสงค์จะให้อภัยโทษ ความผิดที่ติดค้างอยู่กับลูกหลานอาดัม อัลลอฮ์ ﷻ ก็จะทรงจัดการให้ โดยทรงชดเชยให้กับลูกหลานอาดัม

ในบันทึกของอิหม่ามบุคอรี ท่านนบี ﷺ ได้รายงานเหตุการณ์ในวันกิยามะฮ์ที่จะเกิดขึ้น มีชายคนหนึ่งทำ ความชั่วไม่มีความดีประการใด พออัลลอฮ์ ﷻ ทรงเรียกหาสมุดบันทึกของเขา มะลาอิกะฮ์ก็แบกบันทึกความชั่วของ เขามา 99 เล่ม อัลลอฮ์ ﷻ จึงได้ตรัสกับชายคนนั้นว่า วันนี้เขาจะไม่ถูกอกรรมเลย เพราะเขายังมีอีกบัตร์หนึ่งที่มีความ ดีบันทึกอยู่ ซึ่งชายคนนั้นก็คิดว่า เพียงบัตร์เดียวจะสู้บันทึก 99 เล่มได้อย่างไร แต่เมื่ออัลลอฮ์ ﷻ ทรงบอกให้นำ บัตร์ใบเดียวที่ทำความดีเพียงอย่างเดียวที่ได้มาจากโลกนี้ คือเชื้อมันเลื่อมใส่ใน “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ มุฮัมมะดุร ร่อซูลุลลอฮุ” มาชั่งกับบันทึก 99 เล่มที่มีความชั่ว ซึ่งย่อมต้องมีลอิทธิของมนุษย์อยู่ด้วย ปรากฏว่าบันทึกทั้ง 99 เล่ม กระเด็นกระจายไป เนื่องจากน้ำหนักของ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ มุฮัมมะดุร ร่อซูลุลลอฮุ” ทั้งนี้เพราะอัลลอฮ์ ﷻ ทรงชำระและชดเชยได้ สำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ ฆาตกรคนนี้ก็เช่นกัน หากอัลลอฮ์ ﷻ ทรงประสงค์ แน่หนอนความชั่วที่เขาได้ละเมิดชีวิตคนอื่น ย่อมต้องถูกชำระด้วยพระประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ เช่นเดียวกัน

ผู้รู้ซึ่งเป็นผู้รู้ที่แท้จริงได้บอกกับฆาตกรคนนั้นว่าเขาบาปได้ แต่ต้องเตาบัตจริงๆ ซึ่งภาคปฏิบัติแห่งการเตาบัต จะต้องปรากฏเป็นรูปธรรม ผู้รู้ก็ได้ให้เงื่อนไขที่จะบ่งชี้ว่าคนๆ นี้จริงใจที่จะเตาบัต ไม่ใช่เป็นเพียงการอ้างเท่านั้น **ผู้รู้จึง ได้บอกกับฆาตกรนี้ว่า ให้มุ่งไปสู่ดินแดนหนึ่งซึ่งมีกลุ่มชนที่เคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ไปทำความดีร่วมกับพวกเขา และอย่าไปอยู่ในแผ่นดินเดิมที่เคยทำความชั่วอีก เพราะมันเป็นแผ่นดินแห่งความชั่ว จงไปสู่แผ่นดินแห่งความดี แผ่นดินแห่งการอภัยโทษ**

... قال : فخرج إلى القرية الصالحة ، فعرض له أجله في (بعض) الطريق ، (فناء بصدرة نحوها) ، قال : فاخصمت فيه ملائكة الرحمة وملائكة العذاب ، قال : فقال إبليس : أنا أولى به ؛ إنه لم يعصني ساعة قط ! قال : فقالت ملائكة الرحمة : إنه خرج تائباً (مقبلاً بقلبه إلى الله ، وقالت ملائكة العذاب : إنه لم يعمل خيراً قط) _ فبعث الله عز وجل ملكاً (في صورة آدمي) فاخصموا إليه _ قال : فقال : انظروا أي القرينين كان أقرب إليه فألحقوه بأهلها ، (فأوحى الله إلى هذه أن تقربي ، وأوحى إلى هذه أن تباعدني) ، (ففاسوه فوجدوه أدنى إلى الأرض التي أراد (بشير) ، فقبطته ملائكة الرحمة) (فغفر له) . قال : الحسن : لما عرف الموت احتفز بنفسه (وفي رواية : ناء بصدرة) فقرب الله عز وجل منه القرية الصالحة ، وباعد منه القرية الخبيثة ، فألحقوه بأهل القرية الصالحة) . (إسناده صحيح) . وقد أخرجه البخاري ومسلم وغيرهما . انظر الروايات المختلفة في الكتاب .

ฆาตกรคนนี้ก็ปฏิบัติ โดยตระเตรียมลัมภาระเดินทางมุ่งสู่ดินแดนแห่งการอภัยโทษ เมื่อถึงกลางทางระหว่างดินแดน แห่งความชั่วที่ฆ่าคนมา 100 ชีวิต กับดินแดนที่ตั้งใจจะไปทำความดี ณ ดินแดนนั้น เขาก็ตายโดยที่ยังไม่ได้ทำบา ดะฮ์ หรือความดีใดๆ กับชาวบ้าน เพียงแต่ตั้งใจมุ่งที่จะไปทำความดี มะลาอิกะฮ์เราะฮูมะฮ์ (มะลาอิกะฮ์แห่งความ เมตตา) ก็ลงมาบอกว่า เราต้องเอาวิญญาณของคนนี้ไปเสนอต่ออัลลอฮ์ เพราะเขาเป็นคนดีเตาบัตตัวแล้ว มุ่งที่จะไป หาอัลลอฮ์ยังดินแดนแห่งความดีด้วยหัวใจ แต่มะลาอิกะฮ์อะซาบ (มะลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษ) ก็ลงมาบอกว่า เขาไม่ เคยทำความดีเลย บันทึกอะมัล(การกระทำ)ของเขามีแต่ความชั่ว เรามีลอิทธิที่จะนำวิญญาณของคนชั่วไปเสนอ

ต่ออัลลอฮฺ อัลลอฮฺ ﷻ จึงได้ส่ง มะลาอิกะฮฺท่านหนึ่งแปลงรูปเป็นคนมาเป็นผู้ตัดสินระหว่าง 2 กลุ่ม โดยให้วัดระยะทางระหว่าง 2 ดินแดน แล้วดูจุดกลางของชายคนนั้นว่าอยู่ใกล้ดินแดนไหนมากกว่า ถ้าอยู่ใกล้กับดินแดนแห่งความดีมากกว่าก็ถือว่าเป็นชาวเมืองดี แต่ถ้าอยู่ใกล้กับดินแดนแห่งความชั่วมากกว่า ก็ถือว่าเป็นชาวเมืองชั่ว มะลาอิกะฮฺจึงได้วัดระยะทาง และปรากฏว่าชายคนนั้นอยู่ใกล้กับดินแดนแห่งความดีมากกว่า มะลาอิกะฮฺแห่งความเมตตาจึงมีสิทธิยึดวิญญาณของเขา

บันทึกในศอเฮียะฮฺมุสลิม มีสำนวนระบุว่า เมื่อวัดระยะทางระหว่าง 2 เมือง ปรากฏว่าชายคนนั้นอยู่ใกล้กับดินแดนแห่งความดี ดินแดนแห่งการอภัยโทษ 1 ศอก จึงเรียกว่าเป็นชาวเมืองแห่งความดี ซึ่งสอดคล้องกับหะดีษบุคอรีอีกบทหนึ่ง ที่ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า คนๆ หนึ่งอาจมีการกระทำภายนอกเป็นการกระทำของชาวนรก จนกระทั่งเหลืออีกเพียง 1 ศอกก็จะเข้านรกแล้ว แต่พระประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ทรงช่วยเหลือให้เขาได้ทำความดีก่อนเสียชีวิต และเสียชีวิตในสภาพแห่งความดีจนได้เข้าสวรรค์เนื่องด้วยความดีนั้น

มีอีกสำนวนซึ่งเป็นจุดหมายในการบรรยายครั้งนี้ คือ สำนวนบันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม ว่า อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงสั่งให้ดินแดนแห่งความชั่วขยายไกลออกไป และดินแดนแห่งความดีหดใกล้เข้ามา และเมื่อมะลาอิกะฮฺมาวัดระยะทาง จึงปรากฏว่า เขาอยู่ใกล้กับดินแดนแห่งความดี 1 ศอก เขาจึงได้รับการอภัยโทษ ซึ่งให้เห็นว่า การที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงประสงค์ที่จะให้คนหนึ่งคนใดประสบความสำเร็จในความดีของเขา แม้ว่าเขาจะมีข้อบกพร่อง อัลลอฮฺ ﷻ ก็ทรงจัดการให้ ถึงขั้นที่ทรงสั่งดินแดนให้ชายคนนี้ได้เป็นชาวเมืองดีได้ จึงเป็นบทเรียนสำหรับเราว่า ถ้าเราตั้งใจทำความดี ตั้งใจเตาบัตตัว แม้มีอุปสรรคมากมายประการใดก็ตาม ให้มั่นใจว่า อัลลอฮฺ ﷻ จะทรงจัดการให้อย่างแน่นอน

อีกสำนวนหนึ่ง อิหม่ามอะหฺมัดได้กล่าวว่า เหตุที่วัดระยะทางได้ใกล้ดินแดนแห่งความดี 1 ศอก เพราะเขาคลานด้วยหน้าอกไปสู่ดินแดนแห่งความดี นั่นคือ แม้วิญญาณใกล้จะออกจากร่างแล้วแต่ตัวเองตั้งใจเตาบัตตัว เมื่อยังคงมีลมหายใจอยู่ ก็ไม่ละความพยายามในการมุ่งมั่นที่จะทำความดี

เป็นไปได้ว่า มีเหตุการณ์ทั้ง 2 เรื่องเกิดขึ้น คือ ตัวเองพยายามคลานไปถึงดินแดนแห่งความดี ดินแดนแห่งการอภัยโทษ และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงสั่งให้ดินแดนแห่งความดีหดลง เพื่อให้สามารถวัดระยะทางได้ใกล้กว่า

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ล้วนอยู่ในเดชานุภาพของอัลลอฮฺ ﷻ เป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ﷻ หากเรามีความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะทำความดีตามพระประสงค์ของอัลลอฮฺ ﷻ แล้ว สิ่งแวดล้อม บรรยายาศ และสรรพสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ก็จะถูกใช้ให้สนองต่อความประสงค์ของเรา

ดินแดนแห่งความดี คือส่วนหนึ่งจากปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้ชีวิตของเราอยู่ในความถูกต้อง ฉะนั้นผู้รู้จึงได้บอกฆาตกรคนนั้นว่า ถ้าตั้งใจเตาบัตตัวจริง ก็ต้องทิ้งดินแดนแห่งความชั่วนี้และมุ่งไปสู่ดินแดนแห่งความดี ซึ่งอัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงให้เขาเป็นชาวเมืองแห่งความดีแล้ว แม้เพียงมุ่งมั่นตั้งใจว่าจะไปอยู่ในดินแดนแห่งความดี ทั้งๆ ที่เขายังไม่ถึงเมืองนั้นเลย

เมื่อเรานำบทเรียนจากหะดีษนี้มาวิเคราะห์ในชีวิตของเรา ปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับการเติบโตกลับเนื้อกลับตัวนี้เป็นปัจจัยที่เราต้องปฏิรูปความคิดแห่งแดนของการอภัยโทษ ซึ่งดินแดนแห่งการอภัยโทษอาจไม่ใช่ที่มักกะฮฺ เพราะดินแดนมักกะฮฺอาจเป็นความชั่วของบางคน เนื่องจากไม่ได้ทำความดีในดินแดนนั้นเลย

มีเรื่องเล่าจากชาวมักกะฮฺว่า มีคนหนึ่งอยู่ที่มักกะฮฺมา 20 ปีไม่เคยเข้าไปละหมาดมัสญิดหะรออมเลย เมื่อเสียชีวิต ญาติจะแบกมัยยิตไปละหมาดญะนาซะฮฺที่มัสญิดหะรออม แต่ไม่สามารถเข้าประตูทุกประตูของมัสญิดหะรออมได้ ซึ่งก็มีความเป็นไปได้ว่า ดินแดนแห่งความดีจะปฏิเสธคนเช่นนี้ ดินแดนแห่งการอภัยโทษหรือดินแดนแห่งความดีสำหรับเราจะอยู่ที่ไหน ไม่สามารถบอกได้เพราะไม่มีดินแดนที่ระบุตายตัวว่าดินแดนนั้นจะอยู่ที่ไหน เมืองใด หรือประเทศใด แต่ที่อาลิมแนะนำให้คนๆ หนึ่งอพยพไปดินแดนอื่นเพราะดินแดนที่เขาอยู่นั้นมันลึนดีแล้ว ถ้าไปดินแดนแห่งความดีก็จะช่วยเอื้อให้เขาทำความดี วัตถุประสงค์ของผู้ที่สอนฆาตกร คือให้ละทิ้งดินแดนที่อยู่กับคนชั่วซึ่งจะเอื้อให้ทำความชั่ว อีกเรื่องที่เราต้องปฏิรูปความเข้าใจของเราเกี่ยวกับแดนแห่งการอภัยโทษคือ บางครั้งเราอพยพไปไหนไม่ได้ ก็ต้องสร้างดินแดนแห่งความดี ดินแดนแห่งการอภัยโทษของเรา อยู่ที่ไหนที่ทำให้เราละทิ้งความชั่วและขยันทำความดี อยู่อยู่กับคนชั่ว อยู่อยู่กับบรรยากาศที่เอื้อให้ทำความชั่ว แต่ให้ไปอยู่ในบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ทำความดี เป็นหน้าที่ของเราที่ต้องขยายดินแดนแห่งการอภัยโทษ ถ้ามุสลิมไม่กล้าหาญที่จะขยายแดนแห่งความดี ขยายเนื้อที่แห่งศีลธรรม แนนอนคนที่ขยายดินแดนแห่งความชั่ว ก็กำลังทำหน้าที่ของเขาอยู่

การขยายดินแดนแห่งความดีเป็นหน้าที่ของบรรดาผู้ศรัทธา เพราะดินแดนทั้งหมดเป็นของอัลลอฮฺ ﷻ และพระองค์ได้ทรงประกาศแก่บรรดานบีและรอซูลทั้งหลายให้บอกกับประชาชาติทั้งหลายว่า “สุเจ้าอย่าก่อความเสียหายในแผ่นดิน ภายหลังจากที่แผ่นดินได้รับการแก้ไขแล้วด้วยพระดำรัสของอัลลอฮฺ” อย่างไรก็ตาม จะมีคนต่อต้านกระแสนี้ ซึ่งแน่นอนการขยายความชั่ว บางคนอาจเป็นลูกน้องของชัยฏอน เป็นคนชั่วอยู่ในแนวหน้า กล้าหาญ ขยายบาปมีความชั่วเป็นแบบฉบับ แต่เมื่อเปลี่ยนแปลงเป็นคนดีแล้วกลับเก็บตัว ไม่กล้าทำอะไร ซึ่งท่านอุมร์ อิบnulค็อฏฏอบ เคยบ่นว่า “ฉันแปลกใจจริงๆ โฉนเลยคนชั่วถึงกล้าหาญที่จะขยายอำนาจแห่งความชั่ว แต่มุอิมินกลับอ่อนแอยอมแพ้ง่าย” อันเป็นเรื่องจริงที่ปรากฏในสังคม เวลามุอิมินต่อสู้เพื่อศีลธรรม เสียงดังเพื่อความจริง ถูกกล่าวหาว่าก้าวร้าว ไม่มีมารยาท แต่เมื่อคนชั่วเสียงดังอย่างหยาบคาย ผู้คนต่างพากันบอกว่า อย่าไปยุ่งเขา ที่เป็นเช่นนี้เพราะไม่เคยศึกษาประวัติของท่านนบี ﷺ และไม่รู้มารยาทของผู้ศรัทธาที่แท้จริง

มีหะดีษบันทึกโดยบุคอรีระบุว่าทุกครั้งที่ท่านนบี ﷺ ขึ้นมิมบรปราศรัย ท่านจะหน้าแดงตาแดง พูดเสียงดัง เตือนประชาชนตลอดว่า “ข้าพเจ้าเตือนพวกเจ้าเรื่องนรก” ผู้รู้ที่มีศีลธรรม หากปะทะกับคนชั่ว มักจะถูกกันไว้ไม่อยู่ในแนวหน้า ซึ่งไม่ใช่แบบอย่างของท่านนบี ﷺ เป็นข้อแตกต่างที่เราต้องคำนึงเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคนที่จะพิชิตเมือง ซึ่งเป็นหน้าที่ของบรรดาผู้ศรัทธาที่ต้องยึดดินแดนของอัลลอฮฺ ﷻ ที่ถูกนำไปเปิดบาร์เปิดคลับให้กลับคืนมาสู่คุณธรรม

ทุกวันนี้พวกชาตินิยมในยุโรปแค้นมุสลิมเหลือเกิน เพราะสร้างโบสถ์ใหญ่โตไม่มีคนเข้า จนต้องปิดประกาศให้เข้า เมื่อมุสลิมไปเข้าเปลี่ยนเป็นมัสญิด ก็มีมุสลิมซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยมามัสญิดกันมากมาย ดินแดนแห่งความชั่วกำลังถูกยึดคืนให้เป็นดินแดนแห่งความดี พวกเขารับไม่ได้ ข้อมูลล่าสุดที่พวกชาตินิยมในยุโรปกำลังรณรงค์กระจายในโลกตะวันตกคืออิสลามกำลังขยายไปในประเทศยุโรป จนกระทั่งติดอันดับแรกของศาสนาที่ถูกเผยแพร่ในโลก

ตะวันตก เช่น เยอรมนี, ฝรั่งเศส, ฮอลแลนด์ ฯลฯ มุสลิมที่ไปอยู่ในยุโรปกำลังขยายอิสลามกับชาวบ้านที่เป็นชาวยุโรป
แท้ๆ ผิวขาว อิสลามที่กำลังปักหลักอยู่ในดินแดนในประเศยุโรปเป็นอิสลามที่แท้จริง เป็นสังฆกรรม ทำให้เขากลัวว่า
วันหนึ่งประเทศของเขาจากกลายเป็นประเทศมุสลิมก็เป็นได้

ห่างจากสำนักวาติกัน เมืองหลวงของสถาบันโบสถ์คาทอลิกของศาสนาคริสต์ 10 กิโลเมตร กำลังสร้าง
มัสญิดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศยุโรป พวกเขาแค้นมาก เพราะสันตะปาปาคนเก่าไม่อนุญาตให้สร้างมัสญิดที่กรุงโรม เมือง
หลวงของอิตาลี เว้นแต่รัฐบาลประเทศซาอุดีอาระเบียจะอนุญาตให้สร้างโบสถ์ที่เมืองมักกะฮ์ แต่มุสลิมที่กรุงโรมก็ต่อสู้อัน
จนได้รับใบอนุญาตให้สร้างมัสญิด ซึ่งการสร้างมัสญิดที่เมืองหลวงของอิตาลีนี้เป็นสัญญาณหนึ่งที่นำภาคภูมิใจมากเพราะ
ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า “เมืองหลวงแห่งศาสนาคริสต์(นิกายออร์ทอดอกซ์)จะถูกพิชิตก่อน (คือเมืองกอสตอนตีเนียเยฮ์ ซึ่ง
เคยเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอูมาเนียเยฮ์(ออตโตมาน) คือเมืองอิสตันบูล ปัจจุบันเรียกว่า อิสตันบูล) ถัดจากนั้นก็
คือ เมืองหลวงของศาสนาคริสต์อีกนิกาย (คือพวกโรมันหรือนิกายคาทอลิก)” (หะดีษบันทึกโดยอิมามอะหมัด) ท่านนบี
ﷺ บอกไว้ว่าต้องพิชิตแน่ เราก็ต้องเชื่อว่าวันหนึ่งประเทศยุโรปก็จะกลายเป็นดินแดนแห่งการอภัยโทษ แห่งสังฆกรรม
ของอิสลาม นอกจากนี้ท่านนบี ﷺ ยังได้กล่าวว่า “วันกียามะฮ์จะไม่เกิดขึ้นจนกระทั่ง บ้านทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็ดินแดน
หรือบ้านที่สร้างด้วยปูนหรือดิน อิสลามก็ต้องเข้าบ้านนั้นในโลกนี้ทั้งหมดก่อนวันกียามะฮ์” จึงเป็นที่แน่นอนว่าจะต้องมี
เหตุการณ์นี้เกิดขึ้น เพียงแต่ยังไม่ทราบว่าจะเมื่อใดเท่านั้น ที่ปรากฏให้เห็นแล้วคือปัจจุบันอิสลามกำลังขยาย ส่วนใครเป็น
ผู้นำสังฆกรรมอิสลามไปให้คนอื่นที่ไม่รู้จักอิสลาม และใครที่กำลังกีดกันอิสลามโดยทำให้สังคมอยู่กับเรื่องไร้สาระ
ขัดขวางไม่ให้ทำงานเพื่อขยายอิสลาม เราก็ต้องมาวิเคราะห์ดู

จุดยืนที่เราต้องเข้าใจคือแผ่นดินนี้เป็นแผ่นดินของอัลลอฮ์ ﷻ และอัลลอฮ์ ﷻ ทรงสั่งให้บรรดาผู้ศรัทธา
ทำหน้าที่เผยแผ่สังฆกรรมให้ดินแดนนี้เป็นดินแดนบริสุทธิ์ทุกตารางนิ้ว เราจะทำมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความบริสุทธิ์ของ
เรา เราต้องเริ่มต้นที่แดนของเรา ไม่ว่าจะเป็นที่นี้ ที่อื่น ที่นอน แม้กระทั่งที่ถ่ายปัสสาวะอุจจาระของเรา ก็เป็นแดนที่เรา
ต้องทำให้เป็นดินแดนแห่งสังฆกรรม อิสลามสอนให้ทำอะไร ก็ทำตรงนั้นตามหลักการศาสนา ดินแดนนั้นก็จะเป็น
ดินแดนแห่งสังฆกรรม ดินแดนแห่งการอภัยโทษ ฉะนั้นที่ท่านนบี ﷺ สอนไว้ให้กล่าวอย่างไรก่อนเข้าห้องน้ำและเมื่อออก
จากห้องน้ำ เราก็ต้องทำ นั่นแสดงว่าทุกดินแดนทุกสถานที่ยอมเป็นดินแดนแห่งการปฏิบัติศาสนกิจต่ออัลลอฮ์ ﷻ เรา
มีหน้าที่ต้องปฏิรูปชีวิตของเราให้เข้าสู่ระบอบของอัลอิสลาม มากน้อยตามความสามารถและความตั้งใจของเรา อย่างน้อย
ก็ชีวิตเรา ครอบครัวของเรา ญาติพี่น้อง เพื่อนๆ เพื่อนบ้าน เท่าที่ทำได้

เราต้องตั้งใจมุ่งมั่นว่าจะทำอะไรเพื่อให้สังฆกรรมอิสลามได้ปรากฏในโลกนี้ด้วยน้ำมือของเรา และขอความช่วยเหลือ
ต่ออัลลอฮ์ ﷻ ให้พระองค์ทรงช่วยเหลือในสิ่งที่เราบอกร้องไม่สามารถทำได้ ขอต่ออัลลอฮ์ ﷻ ให้เราได้มีเกียรติ
เป็นผู้ที่เผยแผ่สังฆกรรม เป็นผู้ต่อสู้อันธพาลเพื่อความจริงที่มาจากพระผู้เป็นเจ้า

أقول قولي هذا و استغفر الله العظيم و لي و لكم و صلى الله على نبينا محمد و على آله و صحبه و سلم و السلام عليكم ورحمة
الله و بركاته

หมายเหตุ ส่วนที่เป็นอักษรเข้ม คือความหมายของตัวบทหะดีษ